

Наталія Боровик

викладачка ДНЗ «Лісоводський професійний аграрний ліцей»

с Лісоводи Хмельницької області

СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПТНЗ

Значну увагу вивченню системи економічних знань приділено в працях О. Аксьонова, М. Вачевського, Мадзігона, А. Нісімчука, І. Прокопенка, Камишанченка, В. Лозової та О. Шпака.

У педагогічному аспекті питання економічної освіти здобувачів освіти аналізуються у роботах А. Абрамової, О. Аменда, Ю. Васильєва, Н. Грами, Л. Куракова, М. Малишева, Л. Мельникової, В. М'яснікова, А. Нісімчука, Прокопенка, В. Розова, Н. Рябініної, І. Сасової, Д. Тхоржевського, Б. Шемякіна, О. Шпака та інших учених.

Аналіз літературних джерел показав, що дослідження цих науковців є ґрунтовними, але для системи економічних знань здобувачів освіти ПТНЗ залишається незавершеним та не доопрацьованим.

Важливість економічної освіти обумовлена життєвою необхідністю адаптації здобувачів освіти до динамічно мінливих соціально-економічних умов життя, підвищеними вимогами до особистісних якостей майбутніх фахівців ринкової економіки – їх підприємливості, фінансової грамотності, самостійності, компетентності, відповідальності.

Сучасні економічні перетворення в суспільстві потребують від молоді здатності швидко адаптуватися в самостійному житті, застосовувати отримані знання в практичній діяльності, реалізувати свої здібності, цілеспрямовано використовувати власний потенціал як для самореалізації, так і в інтересах суспільства, держави. Успіх в житті чекає тих, хто живе під гаслом «Освіта через усе життя», постійно підвищуючи кваліфікацію, опановуючи суміжні або навіть зовсім не пов'язані з основною професією, отримуючи новий досвід.

Молода людина, яка виходить зі стін навчального закладу, повинна не просто бути озброєною теоретичними знаннями та мати практичні навички, вона повинна

бути носієм сучасної фінансової культури та сповідувати філософію багатства та успіху.

Будь-який урок – це педагогічне явище, витвір викладача, на якому учні не тільки отримують, а й демонструють свої знання, вміння та навички. Я спрямовую свої зусилля на вирішення однієї з основних задач – досягнення максимальних результатів при мінімумі навчального часу на вивчення великого обсягу навчального матеріалу. Зацікавити здобувачів освіти предметом можна шляхом уникнення одноманітності у роботі. Використання ігрових моментів на уроках, цікавих історичних фактів, новинок у різних галузях економіки сприяє розвитку логічного мислення та інтелекту учнів, їх зацікавленості предметом.

Вважаю, що для окремої людини знання економічної науки полягає в можливості навчитися раціонально використовувати власні заощадження. Адже знання в галузі фінансів допоможуть вигідно вкласти кошти, врятувати їх при необхідності від інфляції тощо.

Економічна обізнаність дає можливість успішно вести власний бізнес або вибрати хорошу професію, що користуватиметься попитом. Зауважу, що економічна діяльність у сфері особистого життя передбачає: планування та організацію особистого бюджету, доходів і витрат сім'ї; економічно обґрунтовану оцінку товарів, які купують для особистого користування, їх раціональне використання; розумне ставлення до свого здоров'я, режиму і способу життя, використання вільного часу та ін.

На уроках основи галузевої економіки та підприємництва здобувачі освіти ліцею: складають власний бюджет; визначають суму прибутку до оподаткування та чистий прибуток; розраховують диференціальну ренту; складають калькуляцію одиниці продукції та визначають собівартість продукції рослинництва і тваринництва; основні показники національного багатства; показники рентабельності.

Співвідношення сукупних доходів і витрат сім'ї становить її бюджет. Головне у плануванні сімейного бюджету – уникнути його дефіциту, тобто перевищення витрат над доходами. Складання й планування сімейного бюджету – це мистецтво,

яке базується на вмінні аналізувати доходи та видатки, стан рухомого й нерухомого майна, зростання одних витрат і скорочення інших. Адже розумне планування власних доходів та витрат дозволяє родині заощаджувати кошти, спрямовувати їх на підвищення добробуту.

Одним із засобів формування таких уявлень є математичні задачі на сімейний бюджет, які можна й потрібно пропонувати учням під час навчання математики. Вони охоплюють велике коло економічних операцій, мають прикладну спрямованість.

Багатство виростає з зернини, і моє завдання допомогти здобувачам освіти посіяти ту зернину. Навчаю професії, вміти рахувати і берегти майно та господарювати за школою великого, мудрого хлібороба, геніального менеджера – Григорія Івановича Ткачука.

«Хто копійчину не рахує за гроші, - той і сам нічого не вартий» - говорив Г.І. Ткачук і навчив селян вкладати гроші, прогнозувати прибуток.

Нині дуже важливо вміти грамотно рахувати, щоб не залишитись у програті. Майбутні трактористи-машиністи повинні вміти розраховувати площу зораних і засіяних площ поля, норми висіву насіння, виміряти глибину оранки та культивації, витрати паливно-мастильних матеріалів, кількість зібраних центнерів зернових, щоб вміти правильно визначити прибуток.

Список використаних джерел

1. Аксьонова О.В. Методика викладання економіки. Навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 1998. 280 с.
2. Вачевський М.В., Мадзігон В.М., Примаченко Н.М. Основи економіки. Навчальний посібник для учнів ліцеїв, коледжів, гімназій та загальноосвітніх шкіл 10, 11, 12 класів. Київ : Педагогічна думка, 2007. 616 с.
3. Мармиза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління. Харків : Основа , 2005. 176 с.